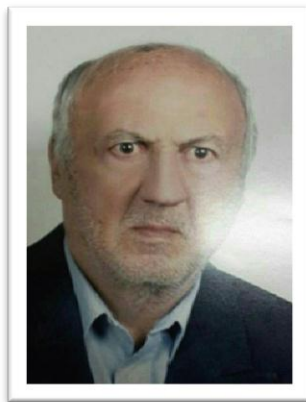

به نام خدا

مهندس حبیب الله قطب

عضو هیات علمی بازنشسته دانشکده مهندسی علوم آب

مهندس حبیب اله قطب، متولد سال ۱۳۰۹ در شهر دزفول، پس از گرفتن دیپلم برای ادامه تحصیل عازم امریکا شد و در دانشگاه کالیفرنیا دیویس (Davis) مشغول تحصیل گردید. در سال ۱۳۳۶، بی.اس خود را در رشته آبیاری و در سال ۱۳۳۸ ام.اس را در رشته آبیاری و زهکشی از این دانشگاه گرفت سپس عازم ایران شد. در سال ۱۳۴۰ به استخدام دانشکده کشاورزی رامین در آمد و ضمن تدریس دروس آبیاری و زهکشی، مدیریت گروه مهندس زراعی (ماشین آلات و آبیاری) را عهده دار گردید.

پس از انتقال دانشکده کشاورزی از ملاثانی به شهر اهواز، آقای مهندس قطب مدیریت گروه آبیاری را به عهده داشتند. پس از پیروزی انقلاب اسلامی و در زمان ریاست آقای دکتر دوایی (وزارت دکتر حبیبی)، مدتی معاونت مالی و اداری دانشگاه را عهده دار بودند. پس از استعفای آقای دکتر دوایی و عزیمت ایشان به تهران، سرپرستی دانشگاه را در زمان شروع جنگ تحمیلی به عهده گرفتند. جالب توجه است که در تمام این دوره‌ها، نه تنها یک ریال بابت مدیریت از دانشگاه دریافت نکردند بلکه از اتومبیل خود برای رفت و آمد به دانشگاه استفاده می‌نمودند. ایشان در سال ۱۳۷۷ از خدمت در دانشگاه شهید چمران اهواز بازنشسته شدند.

مهندس قطب، خود در باره برهه سرپرستی دانشگاه و جنگ می‌گوید:

- "در دهه ۱۳۶۰ شمسی آقای دکتر بلداجی از معاونت مالی و اداری دانشگاه بعثت کسالت مزاجی استعفا داد و آقای دکتر دوایی رئیس دانشگاه وقت اینجانب را به سمت معاون مالی و اداری دانشگاه انتخاب نمود. در حالی که جنگ ایران و عراق شدت می‌گرفت آقای دکتر دوایی حداقل ۱۲ ساعت در روز مشغول رسیدگی به زخمی‌های جنگ بود. حتی یکی دو بار برای دیدن او مجبور شدم به اتاق جراحی بیمارستان مراجعه کنم.

- به هر صورت یک روز آقای دکتر دواپی به اینجانب گفت به علت مسایل فامیلی می خواهم استعفا دهم و به تهران بروم و از وزیر فرهنگ وقت آقای مرحوم دکتر حسن حبیبی تقاضا کرده ام که با استعفایم موافقت کند. وزیر وقت با تقاضای من (آقای دواپی) موافقت کرد مشروط بر اینکه شخصی را معرفی کنم. ایشان از من خواست که موافقت کنم و من هم موافقت کردم و آقای حسن حبیبی حکم مدیریت دانشگاه را به من ابلاغ کرد.
- جنگ شدت می گرفت و نیروهای عراقی تا چند کیلومتری شهر اهواز پیشروی کرده بودند. من مجبور شدم دفتر مدیریت دانشگاه را به محل زیرزمینی ساختمان دارایی در سه گوش منتقل کنم.
- بخش نامه های متعددی از تهران برای ما فرستاده می شد که عملا هیچ ارزشی برای ما نداشتند. (از جمله در پرداخت حقوق افراد که منوط به حضور و غیاب کارکنان در محل کار و... بود. مثال: شهر خرمشهر که در اشغال نیروهای عراقی بود و اعضای دانشکده خرمشهر برای فرار و گرفتن حقوق به اهواز آمده بودند. در بحبوحه جنگ تعدادی افراد انقلابی نما از من می خواستند تا در محل، حضور و غیاب صورت نگرفته است حقوق پرداخت نشود.
- مساله ی دیگری که توجه مرا جلب کرده بود رابطه ی رییس دفتر فنی دانشگاه با مهندسین مشاور بود. رییس دفتر فنی وقت دانشگاه مبلغ نسبتا قابل توجهی را به شرکت مهندسی مشاور بلامانع اعلام کرده بود. موقعی که نماینده مهندسی مشاور برای اخذ وجه مراجعه کرده بود از او سوال کردم که شرکت در مقابل این مقدار وجه چه عملی انجام داده است؟
- گفت: دفتر فنی دانشگاه در جریان است. از دفتر فنی دانشگاه سوال کردم و جوابی دریافت نکردم. رییس دفتر فنی وقت را احضار کردم. ایشان گفتند: پرونده ها زیاد و پیدا کردن این اطلاعات مشکل است. به نماینده ی مهندسین مشاور گفتم: احتمالا بایستی یک کپی از این اطلاعات داشته باشید. گفتند: البته وی ک کپی از اطلاعات که شامل یک نقشه و یک دفترچه حاوی اطلاعاتی از شهر اهواز بود بمن داد. که با مشاهده ی این کپی ها متوجه شدم این اطلاعات ارزش چندانی ندارند. مخلص کلام اینکه در این ماجرا مجبور شدم یک نفر صاحب نظر به اسم آقای مهندس میرعمادی را از تهران به اهواز دعوت کنم.
- در جلسه ای که مهندس میرعمادی و مهندسین مشاور حضور داشتند میرعمادی مهندسین مشاور را محکوم کرد که ایشان هیچ طلبی ندارند: زیرا نقشه ی مذکور نقشه ی هتلی در شمال ایران بود و ربطی به ساختن بیمارستان نداشت.
- صورت جلسه ای توسط آقای میرعمادی و مهندسین مشاور و اینجانب تهیه شد و کارهایی که باید انجام گیرد تا قسط اول پرداخت شود مکتوبا نوشته شد و مهندسین مشاور اقرار کردند که تا آن زمان کاری انجام نداده اند و این صورت جلسه را امضا نمودند. این صورت جلسه را به رییس دفتر فنی وقت دانشگاه فرستادم و از او خواستم جوابگو باشد. ایشان از همان روز دانشگاه را ترک کرد و جوابگو هم نشد و از ایران خارج شد.

ویژگی های اخلاقی و شخصیتی مهندس قطب

از خصوصیات اخلاقی ایشان، آرام بودن و کم حرف زدن است و در مورد هیچ موضوعی بدون دلیل سخن نگفته و هیچ حرفی را هم بدون دلیل نمی پذیرند. بسیار سخاوتمند و همیشه در حال کمک به زیردستان و مسمندان است. علیرغم وضعیت منش خانوادگی اش، او بسیار بی آرایش و ساده زندگی می کند.

از خصوصیات بارز ایشان هنگام بحث و گفت و گو با دانشجویان و کارکنان و استادان، آنان را به تفکر وامی داشت و سخن خود را با پرسش و چرا، شروع می کرد.

ایشان به رغم آنکه در یک خانواده مرفه و از خوانین بزرگ دزفول پرورش یافته بود ولی مردمدار بود و بسیار ساده زندگی می کرد. نکته مثبت دیگر از شخصیت ایشان، داشتن صراحت در گفتار بود به شکلی که به راحتی نظر واقعی خود را بیان می داشت و اصلاً به سود خود مصلحت اندیشی نمی کرد. وی به دیدار با دوستان قدیمی بسیار علاقه مند است.

مهندس قطب به شکار پرندگان و شنا علاقمند است، ولی به علت علاقه به حفاظت محیط زیست، در ۴۵ سال گذشته، شکار را کنار گذاشته ولی شنا کردن بخصوص در رودخانه را در تمام طول تابستان و اوایل پاییز تا شروع سرما ادامه می دهد.

به عنوان یک معلم و استاد، ایشان معلمی سخت گیر بود و کارهای دشواری را در راستای علم آموزی از دانشجویان طلب می کرد ولی دانشجویان می دانستند که انجام کارهای فشرده موجب رشد آنان می گردد.

ایشان دارای اعتماد بنفس بالائی و در رشته مربوط بخودشان باسواد و تجربه کافی هستند، اهل حب و بغض نیستند و در مورد مسائل انسانها و اجتماع کاملاً آگاه هستند، در امور مربوط به شغل و کارشان کاملاً جدی و در محفل های دوستانه بسیار ساده و بی ریا بحث و گفتگو می کنند، اهل حرص و طمع ورزی نیستند از چاپلوسی و تملق بیزارند، از کمک به دیگران دریغی ندارند، نکته پرداز و نکته سنج هستند در عین حال که ساده مینمایند، با حواس جمع باید با ایشان در گفتگو وارد شد. خلاصه کلام ایشان انسانی والا و قابل احترامی است.

پاره ای از فعالیت های علمی و فنی ایشان

- انجام کار زهکشی ۵۰۰ هکتاری دانشکده کشاورزی با کمک آقای مهندی مهدی نفیسی.
- انجام طرح زهکشی محوطه ۳۲۰ هکتاری دانشگاه را در سال ۱۳۴۸ شروع و تا سال ۱۳۵۱ کانال اصلی سر پوشیده زهکش را با لوله گذاری به قطر یک متر همراه با ۴۹ من هول از کوی استادان تا کنار رودخانه کارون به طول ۲/۷ کیلومتر به اتمام رسانیدند. در حال حاضر، این کانال زهکش به عنوان فاضلاب کوی استادان و دانشکده های مختلف و بیمارستان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور مورد استفاده قرار می گیرد.

- انجام نظارت و پیگیری کار ساختمان کنونی دانشکده علوم آب و گروه ماشین های کشاورزی، که به ساختمان هیدرولیک معروف است. این کار را ایشان با همکاری دکتر شیخ داوودی و به نمایندگی از مرحوم دکتر بینا، رییس وقت دانشکده انجام دادند. این ساختمان قبل از انقلاب توسط یک شرکت فرانسوی طراحی شده بود و کلیه وسایل و تجهیزات مکانیکی برقی و الکترونیکی آن در صندوق های در بسته چندین سال به حال خود رها شده بود و این شرکت به خاطر وقوع جنگ ادامه تعهد خود را برای راه اندازی انجام نداده بود. راه اندازی آن نیاز به تخصص های مختلف برق و مکانیک و سیالات داشت که از عهده پیمانکارهای داخلی بر نمی آمد. باشناختی که همه اعضاء گروه از توانائی های وی و دکتر شیخ داوودی داشتند راه اندازی ساختمان هیدرولیک را به آقای مهندس قطب پیشنهاد داده شد که پذیرفت و از فردای همان روز دفتر کار خود را به ساختمان یاد شده منتقل کرد و در آنجا مستقر شد. وی با رابطه بسیار خوبی که با تکنسین های باتجربه دانشگاه داشتند و به خاطر احترامی که برای وی قائل بودند، بدون مکاتبه اداری و بدون مزد با جان و دل در محل برای کمک حاضر می شدند، توانست با همکاری دکتر شیخ داوودی آنجا را به خوبی راه اندازی و قابل استفاده کند. دکتر مهدی قمشی و آقای تاجی تکنسین دانشکده نیز کوشش های فراوانی برای آماده سازی آزمایشگاه هیدرولیک انجام دادند و جزوه درس آزمایشگاه را دکتر قمشی نوشت که تا امروز نیز مورد استفاده قرار می گیرد.
- پایه گذاری تدریس و اجرای عملی و همزمان مهندسی نوپای زهکشی به سبک و شیوه امریکائی در ایران. وی برای تدریس مهندسی زهکشی کتاب پروفیسور لوتین Lutin به انگلیسی را که در دانشگاه دیویس تدریس می شد افست کرده بود و به دانشجویان می داد. کسانی که در آن سال ها مهندسی زهکشی را با وی گذراندند امروزه از پیشکسوتان این حرفه در ایران هستند و همواره قدردان و سپاسگزار وی می باشند.
- در سال ۱۳۴۰ که مهندس قطب به این دانشگاه آمد سیستم آموزش عالی کشور به سبک اروپائی بود و قریب به اتفاق استادان تحصیل کرده اروپا مثل آلمان، فرانسه و اطریش بودند و با آمدن مهندس قطب رقابت مثبتی میان سبک آموزش امریکائی و اروپائی مشاهده می شد و روز به روز علاقمندان به سبک و شیوه تدریس به روش امریکائی در میان جوانان علاقمندان بیشتری پیدا شد.
- ایشان با همکاری مهندس ابن جلال کار نقشه برداری شهرک دانشگاه و طراحی سیستم فاضلاب و لوله کشی آن را هم به انجام رساندند.
- انتقال وسایل زیادی مرتبت با آزمایشگاه مکانیک خاک و ژئوتکنیک از ارتش به دانشکده مهندسی که هنوز هم مورد استفاده قرار می گیرد.